

སིགྂམ་རྟེ་རལ་ཏ་ །

(Sikkim Herald Bhutia Edition)

Postal Regd. No.WB/SKM/01/2020-21

བཅའ་པོ་ ༢༥ ཡང་ ༩། དབྱིན་ཆེན་བཅུ་གཅིག་གཏེ་ ཆོས་ ༢༥	གཟུང་ བ་སངས་	ཤོག་ལྟེ་ ༡
---	--------------	------------

**བྱང་ཤར་ མངའ་སྡེ་ སློན་པོ་གིས་ གཙོ་སྤྱི་ སློན་པོ་
མངའ་པོ་.....**

སྐད་རྟེན་ དབྱ་གཞུང་ མངའ་སྡེ་ མཉམ་སྦྲེལ་ སློན་པོ་
སྤྱི་ཞབས་ བེ་ལེ་ འབར་མ་གྱིས་ གཞུང་ གཟིམ་ ཤ་ མེ་
རྟེན་ སྐད་པོ་ གཙོ་སྤྱི་ སློན་པོ་ སྤྱི་ཞབས་ བེ་ཨེས་ ༡་
མང་ མཉམ་པོ་ མངའ་པོ་ ཨིན་མངའ་པོ་ སྤྱི་ཞབས་ན་
མངའ་སྡེ་ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ ཡར་རྒྱས་ འཆར་གཞི་ཚུ་
རྟེན་ན་ གཏམ་ཚུ་ འབྲེལ་བ་ གནང་པོ་ ཨིན། བྱང་ཤར་
མངའ་སྡེ་ སློན་པོ་གི་ གཙོ་སྤྱི་སློན་པོ་ལོ་ མཉམ་ སྦྲེལ་
ས་གནས་ ཏང་ན་ གཞི་རིམ་ གྲལ་ལས་ རོགས་ཆ་
གནང་ཤད་ཀྱིས་ རེ་བ་ གནང་པོ་ ཨིན། སློན་པོ་གི་ མ་
འོངས་པོ་ ར་ མངའ་སྡེ་ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱིས་ ལུ་པོ་
འབྲས་ལྗོངས་ མངའ་སྡེ་ མཉམ་སྦྲེལ་ གཅིག་མཐུན་
(SICUN) དང་ འབྲས་ལྗོངས་ ཨོམ་གྱི་ རོན་ཆོན་
ལོ་ ལྷགས་གཟིགས་ གནང་ཤད་ཀྱི་ རེ་བ་ ཡང་ གནང་
པོ་ ཨིན།

**དབྱ་གཞུང་ བྱང་ཤར་ མངའ་སྡེ་ སློན་པོ་གི་ སྐད་
རྟེན་ རུམ་རྟེན་ སང་ གཞུང་ལམ་གྱིས་ དབྱད་ཞིབ་
གནང་པོ་.....**

སྐད་རྟེན་ དབྱིན་ཆེན་བཅུ་གཅིག་གཏེ་ ཆོས་ ༢༥་མ་ དབྱ་
གཞུང་ མངའ་སྡེ་ བྱང་ཤར་ མངའ་སྡེ་ མཉམ་སྦྲེལ་
སློན་པོ་ སྤྱི་ཞབས་ བེ་ལེ་ འབར་མ་གྱིས་ སང་མཐུན་
ཆོས་༢༥ རྟེན་ཆོ་ སྐད་རྟེན་ རུམ་རྟེན་ སང་ གཞུང་
ལམ་གྱི་ དབྱད་ཞིབ་ གནང་པོ་ ཨིན། གི་ལོ་ མ་རྟེན་

**༢༩ ཡོད་པོ་ གཞུང་ལམ་ འདི་ བྱང་ཤར་ སློན་ཆོགས་
ཁང་(DoNER) གི་ དབྱལ་ འགོ་སྤང་ བཏང་པོ་ ཨིན།**

གཞུང་ལམ་ འཆར་གཞི་ འདི་ འགོ་སྤང་ནང་ལས་
དབྱལ་ ཡངས་སྡོམ་ འབུམ་ ༥༢༡༧,༡༢ སང་པོ་ ཨིན།
གཞུང་ལམ་ འདི་ ལོ་༢༠༢༡ གི་ དབྱིན་ཆེན་ གསུམ་པོ་
ཆོས་ ༣༡ ལོ་ བཟོ་ རྩེད་པོ་ ཨིན། སློན་པོ་གིས་ གཞུང་
ལམ་ འདི་ དབྱད་ཞིབ་ གནང་སྡེ་ ལས་ བཟོ་སྤྲངས་ན་
ལྷགས་ དགའ་དྲགས་དང་ མངའ་སྡེ་ གཞུང་ལོ་ བཟོ་
ཤིས་ བདེ་ལེགས་ ཡང་ གནང་པོ་ ཨིན། དབྱད་ཞིབ་
གནང་པོ་ སྤྱི་ཞབས་ན་ སློན་པོ་ མཉམ་པོ་ ལམ་དང་ ཟམ་
པོ་ ལེ་ལག་གི་ འགོ་བྱེད་ཚུ་ ཡང་ ཡོད་པོ་ ཨིན།

རྒྱལ་ལས་ སློན་པོ་གི་ སོ་ཅ་ཐང་ སློན་ཁང་ སློན་པོ་
ཨོས་ཀྱི་ཨིན་ཨོམ་ གྱི་ དབྱད་ཞིབ་ གནང་སྡེ་ སློན་པོ་
ཚུ་ མཉམ་པོ་ཡང་གཏམ་གསེལ་ཅིག་ འབྲེལ་བ་ གནང་
པོ་ ཨིན།

འདེས་རང་ ཉེན་སྲོལ་མེད་ ཉེན་ཆེ་ བྱང་ཤར་ གློན་པོ་
ཀྱི་ རྩ་ཐོག་ལ་ ས་ཚམས་ཀྱི་ དབྱུང་ཞིབ་ གནང་ཞིང་
དམག་མི་ འགོ་བྱེད་ཚུ་ མཉམ་པོ་ གཏམ་ ཀེས་ཅིག་
འབྲེལ་བ་ རྒྱབས་པོ་ ཨིན་འདྲི་ལས་ ཁོང་གི་
(BABA) མོན་དྲི་ཡང་ མཇལ་བོ་ ཨིན།

ཉེན་གསུམ་ ཡུས་རིང་གོའི་ འབྲས་སྒྲོངས་ གཟིགས་
སྐོར་ན་ བྱང་ཤར་ མངའ་སྡེ་ གློན་པོ་གི་ མངའ་སྡེ་
གཞུང་གི་ ཡར་རྒྱས་ འཆར་གཞི་ཚུ་ དུས་ཚད་དང་
མཐུན་ཞིང་ ལག་ལེན་ བྱས་ཡོད་པའི་ན་ དགའ་ཚུལ་
གནང་བོ་ མི་ཚད་ ཁོང་གི་ ད་རུང་ཡང་ གསུང་བོ་
སྤྲད། མ་འོངས་པོ་ན་ བྱང་ཤར་ གློན་ཆོགས་ཁང་ལས་
འཆར་གཞི་ ཀེས་པོ་ཅིག་ རོགས་རམ་ གནང་ཤད་ཀྱི་
རེ་བ་ གནང་བཞག་ ཡོད།

**གློན་པོ་ རྒྱ་ཞབས་ ཀུན་དགའ་ ཉེ་མ་གྱིས་ ཀྱི་
མཆོད་རྟེན་ བྱང་ཤར་ ཤེས་རིག་ གློན་པོ་ཚུའི་
ལེས་རིམ་ ཆོགས་འདུ་ན་ ཐུགས་འགན་ བཞེས་
པོ་.....**

སྤང་རྟེན་ དབྱིན་ཆེ་ བཅུ་གཅིག་གོའི་ ཆོས་ལུ་
དབྱུང་ཞིབ་ ཤེས་རིག་ གློན་པོ་ རྒྱ་ཞབས་ རྩ་མེན་
དྲར་ བ་རྒྱན་གྱིས་ དབྱུང་ཞིབ་ གནང་བའི་ ཀྱི་མཆོད་རྟེན་
ཀྱི་ བྱང་ཤར་ ཤེས་རིག་ གློན་པོ་ཚུའི་ ཆོགས་འདུ་ན་
མངའ་སྡེ་ ཤེས་རིག་ གློན་པོ་ རྒྱ་ཞབས་ ཀུན་དགའ་
ཉེ་མ་ ལེབ་ཅ་གིས་ ཐུགས་འགན་ བཞེས་པོ་ ཨིན།
ལེས་རིམ་ལོ་ བྱང་ཤར་ མངའ་སྡེའི་ ཤེས་རིག་ གློན་

པོ་ ཐམས་ཅད་ མ་རྩིས་པ་ ཨ་སམ་གྱི་ གཙོ་བྱི་ གློན་
པོ་ རྒྱ་ཞབས་ ཉེ་མ་རྩ་ བེ་སྤ་ སར་མ་གྱིས་ ཡང་
ཐུགས་འགན་ བཞེས་པོ་ ཨིན། བྱང་ཤར་ ཤེས་རིག་
གློན་པོ་ཚུའི་ ཉེན་ཆེའི་ ཆོགས་འདུ་ན་ ཤེས་རིག་
གློན་པོ་ རྒྱ་ཞབས་ ཀུན་དགའ་ ཉེ་མ་ ལེབ་ཅ་གིས་
ཤེས་རིག་ ས་གནས་ རྩ་ན་ མངའ་སྡེ་ འབྲས་སྒྲོངས་
གཞུང་གི་ ལག་ལེན་ བྱས་པའི་ གོ་སྐབས་ཚུའི་ རྩ་
ཐུབ་སྐྱགས་ གནང་བོ་ ཨིན། ལེས་རིམ་ ཆོགས་འདུ་
སྐབས་ན་ དབྱུང་ཞིབ་ལས་ ཤེས་རིག་ ས་གནས་ རྩ་
ན་ རོགས་རམ་ གནང་བོ་ གཏམ་ཡང་ གསུང་བོ་
མེད་ཚད་ ཁོང་དབྱུང་ཞིབ་ལོ་ སམ་མ་གྱི་ ཤེས་ཤས་

(samagra shiksha) སློབ་གྲྭ་ ཤེས་རིག་,
(RUSA) དང་ འབྲིང་རིམ་ ཤེས་རིག་ ས་གནས་ན་
ད་རུང་ཡང་ རོགས་རམ་ གནང་བོ་ རྒྱ་བ་ ཐུལ་བོ་
ཨིན།

ལེས་རིམ་ན་ གསུང་བཞེས་ གློན་པོ་ ཀྱི་ ལོ་རྒྱུ་ ལས་ ལ་
ཟང་ ལངས་པའི་ བོ་ཚུ་ཚུ་ལོ་ (Numeracy) ཡང་
ཤེ་སྒྲོན་འགོའི་ སློབ་གྲྭ་ལས་ གཞི་རིམ་ སློབ་གྲྱེའི་
འཛིན་གྲུལ་ ༩ པོ་ ཟང་ལོ་ གཞི་རིམ་ ཤེས་ཡོན་དང་
ཅིས་རིག་ གྲུབ་པའི་ རོན་ལོ་ (NIPUN SIKKIM),
NIPUN Bharat ཀྱི་ ཤེས་རིག་ སློབ་སྦྱང་ འབྲས་
བཅུག་གོའི་ འདེམ་ འབྲས་སྒྲོངས་ གཞུང་གི་ གོམ་པོ་
ཚུའི་ རྩ་ན་ རྒྱབ་ ཐུགས་ གནང་བོ་ ཨིན། ཁོང་གི་
རྒྱལ་ཁབ་ ཤེས་རིག་ Policy ༢༠༢༠ ལག་ལེན་ བྱས་
པའི་ ལམ་སྟོན་ནང་ འབྲས་སྒྲོངས་ཀྱི་ བྱས་པའི་ རོན་
ཆན་ རྩ་ན་ རྩ་གསུམ་ གནང་བོ་ ཨིན། ལེས་རིམ་
ཆོགས་འདུ་ན་ དབྱུང་ཞིབ་ ཤེས་རིག་ གློན་པོ་ རྒྱ་
ཞབས་ རྩ་མེན་དྲར་ བ་རྒྱན་གྱིས་ འབྲས་སྒྲོངས་ཀྱི་
ལེ་ལག་གི་ ས་གནས་ ཀེས་པོ་ཅིག་ན་ གཡོག་ ལུ་
བྱས་པའི་ན་ བཟུ་ཤིས་ བདེ་ལེགས་ གནང་བོ་ མེད་
ཚད་ འདྲི་ན་ བྱང་ཤར་ ས་གནས་ན་ ཐོག་སྟོད་མེའི་
ཡོད་པོ་ ཨིན། བྱང་ཤར་ ཆོགས་འདུ་ ལེས་རིམ་ན་
གློན་པོ་ མཉམ་པོ་ མངའ་སྡེ་ རྒྱ་གཞན་ སྤྱི་ཐུབ་ བྱང་
ཡིག་ རྒྱ་ཞབས་ ཇི་པི་ རྒྱབ་པ་ རྒྱ་ཡ་ དང་ སམ་མ་
གྱི་ ཤེས་ཤ་ དབྱུང་འཛིན་ རྒྱ་ཞབས་ རྩི་མ་ ཐ་ཏལ་
ཡང་ བྱོན་པོ་ ཨིན།

འབྲས་ལྗོངས་ ལྷ་ཁྲ་པོ་ བྱིས་འཆར་གཞིའི་ བྱིས་ཕྱི་ སློ་ཕྱི་.....

ནམ་ཙེ་ དབྱེན་ལྷ་ བཅུ་གཅིག་ཀོའི་ ཆོས་ ༢༠༡༩ ལྷ་
འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ རང་རང་ ཡངས་སྤང་ འོས་སྤོའི་
ཡུལ་ ལོར་ གྲེ་པ་ཏམ་ལོ་ སོང་མཁན་ ཆོས་ ༢༡ ཉིན་
ཆོ་ དབྱ་ བྱིས་ཆོགས་ དམས་མེའི་ སྤུ་མི་ སྤྱ་ཞབས་
ཨིན་དྲར་ ཉང་ སྤྱ་བས་ཀེས་ འབྲས་ལྗོངས་ ལྷ་ཁྲ་
པོ་ བྱིས་འཆར་གཞིའི་ རྒྱབས་རྒྱབས་པོའི་ བྱིས་བྱིས་
སློ་ཕྱི་ གནང་བོ་ ཨིན། ཁོང་མཉམ་པོ་ State
Medical Plant Board ཀི་ སྤོབ་སྤོབ་པོ་ ལྷ་
བདེ་ཆེན་ དབང་མོ་ སྤོ་ཏེ་ཡ་དང་ གཞན་ མཐུས་མི་
གཡ་ཆེན་ཕྱི་ བྱིན་པོ་ ཨིན། ཁོང་གི་ བྱིས་ ཐོབ་མཁན་
མི་སེར་ཕྱི་ བཀྲ་ཤིས་ བདེ་ལེགས་ གནང་བོ་ སྤྲ།
འདི་ལས་ ཁོང་གི་ འཆར་གཞི་ དོན་བཞིན་ བྱིས་ མ་
ལག་ རྒྱབས་པོའི་ རྒྱ་ འབྲེལ་བ་ ཡོད་པོའི་ ལེ་ལག་ལོ་
ཡང་ སྤྱགས་རྩེ་ཆེ་ སྤུ་པོ་ ཨིན། ཁོང་གི་ ཡངས་སྤང་
ལོ་ འབྲས་ལྗོངས་ བཅུ་གཅིག་ཀོའི་ བཅོ་ཤད་ དྲག་
སྤྱགས་ བྱིས་པོའི་ན་ མངའ་སྤྱེ་གཞུང་ལོ་ དགའ་ཚུལ་
གནང་བོ་ ཨིན། ཁོང་གི་ ཁ་སྤྱོད་ འདི་ཡང་ གསུང་
པོ་ སྤྲ། མངའ་སྤྱེ་ གཞུང་གི་ གྲོང་ཡུལ་ མི་སེར་ཕྱི་
དོན་ལོ་ འཆར་གཞི་ ཀེས་པོ་ཅིག་ འབྲམ་བཅུག་ཏོ་
ཨིན།

མེན་ལི་ལོ་ བསོད་ནམ་ ཁོང་པོའི་ ཉང་དང་ བཀོ་འབྲེལས་ ལེས་རིམ་ གོ་སྤྱིགས་ དོན་ལོ་ ཆོགས་འདུ་.....

ནམ་ཙེ་ དབྱེན་ལྷ་ བཅུ་གཅིག་ཀོའི་ ཆོས་ ༢༠༡༩ ལྷ་
ཁོང་གཡོག་དང་ སེམས་ཅན་ གསོ་སྦྱོངས་ ལེ་ལག་གི་
སྤོན་པོ་ སྤྱ་ཞབས་ ལོག་ནམ་ ཤམ་ དབྱ་བྱིག་ན་ ལྷ་
རྩོང་ལག་གི་ མེན་ལི་ལོ་དབྱེན་ལྷ་ བཅུ་གཅིག་པོའི་
ཆོས་ ༡ རྒྱ་ བསོད་ནམ་ ཁོང་པོའི་ ཉང་དང་ གོ་

འབྲེལས་ ལེས་རིམ་ གོ་སྤྱིགས་ དོན་ལོ་ ཆོགས་འདུ་
གཅིག་ ཆོགས་པོ་ སྤྲ།

ཆོགས་འདུ་ན་ ཁོང་མཉམ་པོ་ སྤོ་རྩོང་ལག་གི་ ལ་
སྤོད་ སྤོད་ དྲུང་ཡིག་ ལྷ་ ཨིན་རྩེ་ཏ་ ར་ཇ་ལེམ་
སེམས་ཅན་ གསོ་སྦྱོངས་ ལེ་ལག་གི་ བཅུང་འབྲེལ་
དབྱ་འཛིན་ ཁོང་གཡོག་ ལེ་ལག་གི་ བཅུང་འབྲེལ་
དྲུང་ཡིག་ གཞུང་ཞབས་, འགོ་བྱེད་ཕྱི་དང་ སྤྱ་ཆོགས་
རོགས་རམ་པོ་ཕྱི་ ཡོད་པོ་ཨིན། ཆོགས་འདུ་ན་ ཤམས་
སྤོན་ དབྱལ་ སྤོན་ལེན་ འཆར་གཞི་ བཅུང་སྤོ་ ཁོང་
པོ་ཕྱི་ལོ་ རིག་གོ་སྤོང་ཤད་ ལེས་རིམ་དང་ གཞན་
དག་སྤྱིགས་ དོན་ཆེན་ཕྱི་ གཏམ་ཕྱི་ རྒྱབས་པོ་
གནང་བོ་ ཨིན།

སྤོན་པོ་གི་ ལེ་ལག་ འགོ་བྱེད་ཕྱི་ བསོད་ནམ་ ཁོང་
པོའི་ ཉང་ ལེས་རིམ་ རྒྱབས་ན་ སྤོབ་གྲའི་ སྤོབ་སྤྱག་
ཕྱི་ ཁོང་གཡོག་ཉང་ན་ ལག་བཞག་ སྤྱ་སྤུལ་ དོན་
ལོ་ སྤྱགས་འགན་ བཞེས་པོའི་ དོན་ལོ་ སེམས་སྤྱགས་
གནང་ དགོས་སྤོན་པོ་གི་ མངའ་སྤྱེ་ན་ ཨིན་ཐོན་སྤོན་
ན་ ཡ་པར་ ཐོན་ ཡོད་པོ་དང་ ཨིན་ གསལ་པོའི་
མཉམ་སྤོན་ སྤྱ་ཆོགས་ ས་གནས་ བཅོ་པོའི་ མཉམ་པོ་
Dairy ས་གནས་ ཉང་ན་ཡང་ ཡར་རྒྱས་ ཐོན་ ཡོད་
པོའི་ གཏམ་ཡང་གསུང་བོ་ ཨིན།

ཆོགས་འདུ་ན་ གཞུག་གྲོར་ དི་གེན་དྲར་ ལྷ་རྩེལ་གིས་
སྤོན་གསན་ གནང་བོ་དོན་ བཞིན་ ད་རེས་རང་
འབྲམ་བཅུག་ཀོའི་ གཙོ་སྤྱི་ སྤོན་པོ་ ཁོང་གཡོག་ ཨ་
ཏམ་ཞེར་ལྷར་ འཆར་གཞི་ རང་ཆོད་ སྤོ་རྩོང་ལག་གི་
ཁོང་པོ་ སྤོང་གཅིག་ལས་ ལྷག་གོ་ ཁོང་པོ་ཕྱི་ལོ་ འགོ་
དང་པོ་ ཁོང་པོ་ སེམས་སྤྱགས་ རོགས་རམ་ དོན་ལོ་
དབྱལ་ འབྲམ་ རྩ་བཅུ་ལྷ་ བྱིན་པོའི་ གཏམ་གསུང་བོ་
སྤྲ།

